

دانشگاه صنعتی امیر کبیر

دانشکده مهندسی دریا - واحد بندرعباس

پایان نامه کارشناسی ارشد

گرایش حمل و نقل دریایی

عنوان

تأثیر ساختار سازمانی بر میزان صادرات و واردات از دیدگاه مشتریان اداره کل بنادر و

دریافوردی استان گیلان

استاد راهنما

جناب دکتر منوچهر فدوی اردستانی

نگارش

صابر کاظم زاده

فروردین 1393

اجرای این پایان نامه مورد حمایت مالی سازمان بنادر و دریانوردی قرار گرفته است و سازمان به عنوان تنها مرجع حاکمیتی کشور در امور بندری، دریایی و کشتیرانی بازرگانی به منظور ایفای نقش مرجعیت دانشی خود و در راستای تحقق راهبردهای کلان نقشه جامع علمی کشور مبنی بر "حمایت از توسعه شبکه‌های تحقیقاتی و تسهیل انتقال و انتشار دانش و سامان‌دهی علمی" از طریق "استانداردسازی و اصلاح فرایندهای تولید، ثبت، داوری و سنجش و ایجاد بانک‌های اطلاعاتی یکپارچه برای نشریات، اختراعات و اکتشافات پژوهشگران"، اقدام به ارایه این اثر در سایت SID می‌نماید.

چکیده

امروزه سازمان‌های تجاری به عنوان یکی از متنوع‌ترین و پیچیده‌ترین نظام‌ها هستند. به خاطر این موضوع شناخت علمی این پدیده احتیاج به تجزیه و تحلیل ابعاد متفاوت ساختاری آن را می‌طلبد. از طرفی افزایش روزافزون تجارت جهانی منجر به تغییر نسل بنادر و انقلابی در چرخه لجستیک، حمل و نقل، واردات و صادرات کالا و همچنین انقلابی در صنایع دریایی از جمله ساخت بنادر جدید شده است.

هدف کلی این تحقیق بررسی تاثیر ساختار سازمانی بر میزان صادرات و واردات در اداره کل بنادر و دریانوردی استان گیلان (شهرستان بندرانزلی) است. روش تحقیق از نوع توصیفی و همبستگی است. روش گردآوری داده‌ها میدانی و ابزار گردآوری داده‌ها پرسشنامه است. در تحقیق حاضر جامعه آماری مشتریان (صادر کنندگان و وارد کنندگان) اداره کل بنادر و دریانوردی استان گیلان (شهرستان بندرانزلی) است. با در نظر گرفتن تعداد جامعه آماری و با توجه به جدول مورگان، حجم نمونه 384 نفر است که تعداد 425 پرسشنامه با استفاده از روش نمونه‌برداری غیراحتمالی در دسترس توزیع شد. در نهایت تعداد 394 پرسشنامه از مشتریان جمع‌آوری شد و اطلاعات مورد تجزیه تحلیل قرار گرفت. نتایج این تحقیق نشان داد که هرچه ساختار سازمانی به سمت ارگانیک تمایل داشته باشد میزان صادرات و واردات افزایش می‌یابد.

کلمات کلیدی: ساختار سازمانی، رسمیت، پیچیدگی، تمرکز، صادرات و واردات و اداره کل بنادر و دریانوردی استان گیلان.

فهرست مطالب

1.....چکیده

فصل اول: کلیات تحقیق

3.....(1-1)مقدمه

4.....(2-1) بیان مسئله

6.....(3-1) ضرورت و اهمیت تحقیق

7.....(4-1) اهداف تحقیق

8.....(5-1) چارچوب نظری تحقیق

8.....(6-1) فرضیات تحقیق

9.....(7-1) تعریف نظری و عملیاتی متغیرهای تحقیق

9.....(1-7-1) ساختار سازمانی

9.....(2-7-1) صادرات و واردات

10.....(8-1) قلمرو تحقیق

فصل دوم: مبانی نظری و پیشینه تحقیق

بخش اول: ساختار سازمانی

13.....(1-2) مقدمه

14.....(1-1-2) مفاهیم و تعاریف ساختار سازمانی

16.....(2-1-2) ابعاد ساختار سازمانی

21.....(3-1-2) ارتباط پیچیدگی، رسمیت و تمرکز

22.....(4-1-2) عوامل موثر بر ساختار سازمانی.....

25.....(5-1-2) طبقه بندی میتزبرگ از ساختار سازمانی.....

46.....(6-1-2) طراحی ساختار سازمانی.....

54.....(7-1-2) طراحی نوین ساختار سازمانی.....

67.....(8-1-2) تکامل ساختار سازمانی.....

69.....(9-1-2) مراحل توسعه در سطح بین المللی.....

بخش دوم: صادرات و واردات

72.....(2-2) مقدمه.....

72.....(1-2-2) قانون و مقررات صادرات و واردات ایران مصوب مجلس شورای اسلامی.....

77.....(2-2-2) آیین نامه اجرایی قانون و مقررات واردات و صادرات.....

81.....(3-2-2) واردات.....

84.....(4-2-2) واردات کالا از طریق مرز آبی دریای خزر.....

85.....(5-2-2) صادرات کالاهای ایرانی از طریق مرز آبی دریای خزر.....

86.....(6-2-2) ترانزیت کالا از طریق بندر انزلی.....

87.....(7-2-2) گمرک و مهمترین مسئولیت‌های آن در قبال صادرات و واردات.....

90.....(8-2-2) استراتژی حمایت از صادرات.....

بخش سوم: پیشینه تحقیق

93.....(3-2) پیشینه تحقیق.....

فصل سوم: روش اجرای تحقیق

99	1-3) مقدمه
100	2-3) روش تحقیق
100	1-2-3) جامعه و نمونه آماری
101	3-3) روش‌ها و ابزار جمع‌آوری داده‌ها
101	1-3-3) پرسشنامه ساختار سازمانی
101	2-3-3) پرسشنامه صادرات و واردات
102	4-3) روایی و پایایی ابزار اندازه‌گیری
102	1-4-3) روایی
103	2-4-3) پایایی
104	5-3) روش تجزیه و تحلیل داده‌ها
	فصل چهارم: تجزیه و تحلیل داده‌ها
107	1-4) مقدمه
108	2-4) توصیف متغیرهای جمعیت شناختی پاسخ‌دهندگان
111	3-4) توصیف متغیرهای تحقیق
116	4-4) آزمون فرضیه‌های تحقیق
	فصل پنجم: نتیجه‌گیری و پیشنهادات
121	1-5) مقدمه
121	2-5) نتایج آمار توصیفی
121	1-2-5) توصیف پاسخ‌دهندگان

121	..... (2-2-5) توصیف پیچیدگی
122	..... (3-2-5) توصیف رسمیت
122	..... (4-2-5) توصیف تمرکز
122	..... (5-2-5) توصیف ساختار سازمانی
122	..... (6-2-5) توصیف متغیر صادرات و واردات
123	..... (3-5) نتایج آزمون فرضیه‌ها
124	..... (4-5) پیشنهادات در راستای نتایج تحقیق
126	..... (5-5) پیشنهادات برای محققین آینده
126	..... (6-5) محدودیت‌های تحقیق
127	..... فهرست منابع و مأخذ
132	..... پیوست